

# УЧЕНИЦИ СА ПОРЕМЕЋАЈЕМ У ПОНАШАЊУ

Проф. др Радомир Арсић

# Класификација сметњи у понашању

- ▣ 1. сметње прилагођавања или реактивни поремећаји:
  - ▣ 1.1. сметње прилагођавања у детињству
  - ▣ 1.2. сметње прилагођавања у младости
- ▣ 2. поремећај друштвеног понашања

## Како се исказују поремећаји у понашању

- ▣ Осећајне промене –појачана стрепња и други облици страховања, затим мржња, љубомора, бес, итд.
- ▣ Поремећај образаца понашања- супростављање, појачана свадљивост, непослушност, тврдоглавост, нагла туча, бекство, лагање, крађа, итд.
- ▣ Сметња сазнајних функција - слабија пажња, губитак занимања за учење, инхибиција, итд.
- ▣ Сметње спавања, узимања оброка. Полним занимањима, итд.

# Узроци настајања смењи у понашању

- ▣ **Субјективни**- потичу од саме особе , а карактеристике особе су такве да угрожавају нормално прилагођавање у односу на спољашњу средину. То су најчешће емоционални и психички проблеми, неритмичност спавања, ситости, глад, делања, неделања, споро прилагођавање, као и прејаки одговори на промене у околину.

# Узроци настајања смењи у понашању

- ▣ **Породично окружење** поремећаји понашања се могу јавити и у складним породицама., али постоје неке карактеристике које су заједничке за породице у којима одрастају деца са поремећајем у понашању:
  - Став одбацивања и занемаривања детета,
  - Осећај хладноће и емоционалне дистанце у односу на децу,
  - Повећана агресивност и садистичке тежње,
  - Склоност ка моралном и физичком кажњавању деце.

## Даље..

- ▣ Мање прихваћено дете ће се од стрепње бранити агресијом и непријатељством .
- ▣ Често се као компензација недостатку породичне тоpline деца окрећу уличним групама и на тај начин задовољавати потребу за припадношћу.
- ▣ Поред тога губитак родитеља, развод за који дете није пажљиво припремљено такође може да доведе до поремећаја у понашању.

## Узроци настајања смењи у понашању

- ▣ Друштвено –културни утицаји- шира заједница у којој дете проводи време такође може да утиче на формирање облика неприлагођеног понашања – ту спада предшколска установа, школа, групе другова/другарица, улица, место становања, средства јавног информисања.

# Сметње прилагођавања-реактивно понашање

- ▣ Реактивно понашање је временски одређено-значи није трајно и резултат је како сам термин каже реакције на неки догађај или стање ( промена средине живљења, губитак блиске особе, застрашивања и непријатности, сукоб са наставницима или друговима , итд.).

Испољавање реактивних поремећаја:

- Осећања-стрепња, туга, непријатност, љубомора.
- Сазнања- слаба пажња, губитак мотивације за учење,



## Даље...

- ▣ Понашања: тврдоглавост, агресија, туча, свађа, бекство, лагање, крађа, итд.
- ▣ Поремећаји у сну, физиолошким потребама, исхрани и говору.

## Поремећаји друштвеног понашања- асоцијално понашање

- ▣ Асоцијално понашање је поновљено или трајно понашање које је у сукобу са друштвено прихватљивим понашањем али не и у сукобу са законом.
- ▣ Крађа- намерно и свесно присвајање туђих предмета
- ▣ Бежање и скитање
- ▣ Лагање
- ▣ Недруштвена полна понашања
- ▣ Деликвенција- то су форме понашања које су санкционисане законом с тим што деца до 14 година нису кривично одговорна

# Подршка ученицима са поремешајем у понашању

- ▣ Учитељ који поставља јасна правила у руковођењу одељењем,
- ▣ Подвући оно што се од ученика очекује и што ученик може, како би дете имало јасне координате за своје понашање,
- ▣ Такав ученик би требало да седи ближе учитељу,
- ▣ Седи са учеником који по свом понашању може да буде модел за овог ученика,
- ▣ Континуирано усмеравање пажње детета
- ▣ Пружити прилику ученику да се осети корисним и једнаким са осталом децом